

PRESSEMEDDELELSE
om
Østre Landsrets dom i
en straffesag mod en
tidligere medarbejder i
Forsvarets Efterretningstjeneste.

Østre Landsret har den 23. september 2005 afsagt dom i en sag, hvor en tidligere ansat i Forsvarets Efterretningstjeneste var tiltalt for at have brudt sin tavshedspligt ved til pressen at have videregivet tre trusselsvurderinger, som var udarbejdet af Forsvarets Efterretningstjeneste, og som bl.a. omhandlede Iraks besiddelse af masseødelæggelsesvåben.

Østre Landsret har ligesom byretten fundet tiltalte skyldig i overtrædelse af straffelovens § 152, stk. 2, jf. stk. 1.

Landsretten har fastsat straffen til fængsel i 4 måneder. Der er tale om en nedsættelse i forhold til dommen fra Københavns Byret, hvor tiltalte blev idømt fængsel i 6 måneder.

En af de voterende i landsretten ville frifinde tiltalte under henvisning til, at han handlede i berettiget varetagelse af åbenbar almeninteresse, da han videregav trusselsvurderingerne, jf. straffelovens § 152 e, nr. 2.

Landsrettens afgørelse er begrundet således:

"På baggrund af indholdet af artiklerne i Berlingske Tidende den 22. og 23. februar samt den 7. marts 2004 sammenholdt med tiltaltes egen forklaring om, at han nok udleverede alle tre trusselsvurderinger til journalisten fra Berlingske Tidende, findes det godtgjort, at tiltalte videregav disse som angivet i anklageskriftet.

Trusselsvurderingerne var klassificerede med klassifikationsgraden "hemmeligt". Denne klassifikationsgrad anvendes, hvis videregivelse uden dertil indhentet bemyndigelse ville kunne forvolde alvorlig skade, jf.

§ 1 i cirkulære nr. 204 af 7. december 2001 vedrørende sikkerhedsbeskyttelse af informationer.

Chefen for Forsvarets Efterretningstjeneste, kontreadmiral Jørn Olesen, har forklaret, at indholdet af trusselsvurderingerne blandt andet baserede sig på oplysninger fra NATO og udenlandske samarbejdspartnere, samt at det af hensyn til disse og til Forsvarets Efterretningstjenestes virksomhed var nødvendigt at hemmeligholde trusselsvurderingerne. På denne baggrund finder landsretten, at det kan lægges til grund, at Forsvarets Efterretningstjeneste varetog hensynet til statens sikkerhed og forholdet til fremmede magter, da man krævede trusselsvurderingerne hemmeligholdt. Efterretningstjenesten varetog dermed væsentlige hensyn til offentlige interesser.

Trusselsvurderingerne indeholdt blandt andet de ovenfor gengivne afsnit om Iraks masseødelæggelsesvåben, og henset hertil samt til dokumenternes karakter er der ikke noget grundlag for at statuere, at det ikke på tidspunktet for udarbejdelsen af trusselsvurderingerne var nødvendigt at hemmeligholde disse, jf. herved forvaltningslovens § 27, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 1 og 2.

Væsentlige hensyn til offentlige interesser tilsagde, at udenforstående ikke fik indsigt i de pågældende trusselsvurderinger og derigennem blandt andet fik mulighed for at vurdere efterretningstjenestens arbejdsmetoder og vidensniveau. Henset hertil finder landsretten ikke, at der er grundlag for at statuere, at efterretningstjenesten ikke også på tidspunktet for tiltaltes videregivelse af trusselsvurderingerne var berettiget til at kræve disse hemmeligholdt, selv om der for så vidt angår spørgsmålet om Iraks masseødelæggelsesvåben på dette tidspunkt i offentligt tilgængelige rapporter var tilsvarende oplysninger som i trusselsvurderingerne. Trusselsvurderingerne var derfor fortrolige, jf. straffelovens § 152, stk. 3, og da tiltaltes videregivelse af disse til journalisten var uberettiget, handlede tiltalte i strid med straffelovens § 152, stk. 1.

5 voterende udtaler herefter:

Henset til den vurdering, som chefen for Forsvarets Efterretningstjeneste er fremkommet med om skadevirkningerne af en offentliggørelse af trusselsvurderingerne, sammenholdt med rapporten af

18. marts 2004 om brud på dokumentets sikkerhed kan det lægges til grund, at tiltaltes handling medførte risiko for, at efterretningstjenestens udenlandske samarbejdspartnere fremover ikke ville give oplysninger i samme omfang som hidtil, hvilket tiltalte må have indset. Dermed indebærer tiltaltes brud på tavshedspligten risiko for en svækkelse af efterretningstjenestens muligheder for at løse sine opgaver.

Tiltalte har afgivet forskellige forklaringer om sine bevæggrunde for at videregive de tre trusselsvurderinger. Han har herunder forklaret, at han ønskede, at oppositionen og offentligheden fik indsigt i, hvilke oplysninger Forsvarets Efterretningstjeneste havde givet til regeringen.

På tidspunktet for tiltaltes videregivelse af trusselsvurderingerne var der en betydelig offentlig interesse i at kende grundlaget for den politiske beslutning om Danmarks deltagelse i den militære aktion i Irak. Vi finder imidlertid ikke, at dette i sig selv kan føre til, at tiltalte var berettiget til at videregive trusselsvurderingerne. Da tiltaltes handling skabte risiko for, at efterretningstjenestens virksomhed ville lide skade, og da det ikke kan lægges til grund, at tiltaltes videregivelse af trusselsvurderingerne skete med henblik på at afdække ulovligheder eller andre forhold af samme alvorlige karakter og heller ikke medvirkede hertil, finder vi ikke, at tiltalte kan anses for at have handlet i berettiget varetagelse af åbenbar almeninteresse, jf. straffelovens § 152 e, nr. 2. Vi finder derfor ikke, at tiltaltes handling kan anses for straffri i medfør af den nævnte bestemmelse.

Tiltalte har ikke under sagen henvist til, at der ud over afsnittene om Iraks masseødelæggelsesvåben var andre elementer i trusselsvurderingerne, der var af interesse for offentligheden, og som han derfor ønskede, at offentligheden fik kendskab til. Den offentlige debat på tidspunktet for tiltaltes videregivelse af trusselsvurderingerne angik også spørgsmålet om tilstedeværelsen af masseødelæggelsesvåben i Irak, og hvilket grundlag regeringen havde haft for sine udtalelser herom i forbindelse med beslutningen om Danmarks deltagelse i den militære aktion. Det forhold, at retten ikke har fået forelagt alle dele af trusselsvurderingerne, kan herefter ikke føre til en ændret vurdering, idet retten har fået forelagt de dele af trusselsvurderingerne, der omhandler spørgsmålet om Iraks masseødelæggelsesvåben. Det fornødne grundlag for en stillingtagen til

spørgsmålet om straffrihed i medfør af straffelovens § 152 e, nr. 2, har dermed været til stede.

Henset til den beskrevne risiko for skadevirkning af tiltaltes handling samt i betragtning af tiltaltes betroede stilling i Forsvarets Efterretningstjeneste og dokumenternes karakter finder vi, at forholdet må anses for omfattet af straffelovens § 152, stk. 2.

1 voterende udtaler:

Beslutningen om Danmarks deltagelse i krigen i Irak var af vidtrækkende betydning, og der var tale om en ekstraordinær situation. Den efterfølgende debat i offentligheden om grundlaget for beslutningen og den åbenbare politiske interesse i at kende hertil bevirker, at tiltalte må anses for at have handlet i berettiget varetagelse af åbenbar almeninteresse, da han videregav trusselsvurderingerne med henblik på, at oppositionen og offentligheden kunne få indsigt i dokumenterne. Jeg finder derfor, at tiltaltes handling bør anses for straffri, jf. straffelovens § 152 e, nr. 2.

Efter sagens omstændigheder og da der ikke er dokumenteret nogen skadevirkning af tiltaltes handling, finder jeg ikke, at der er grundlag for at bringe straffelovens § 152, stk. 2, i anvendelse.

Der træffes vedrørende skyldsspørgsmålet og vedrørende anvendelsen af straffelovens § 152, stk. 2, afgørelse efter stemmeflertallet.

Tiltalte anses herefter for skyldig i overtrædelse af straffelovens § 152, stk. 2, jf. stk. 1.

Samtlige voterende udtaler vedrørende strafudmålingen:

Ved straffastsættelsen må der lægges vægt på, at tiltalte på tidspunktet for videregivelsen af de fortrolige trusselsvurderinger til pressen havde en betroet stilling i Forsvarets Efterretningstjeneste. Sammenholdes dette med, at tiltaltes brud på tavshedspligten indebærer en risiko for, at efterretningstjenestens funktionsdygtighed blev skadet, fastsættes straffen til fængsel i 4 måneder. Efter forholdets karakter er der ikke grundlag for at gøre straffen helt eller delvis betinget."